

În zilele de 15 — 16 mai a. e., la Vaslui a avut loc a XI-a ediție a reuniunii științifice anuale „Acta Moldaviae Meridionalis”. Au participat muzeografi, cercetători, arhiviști și profesori din București, Iași, Suceava, Piatra Neamț, Brăila, Bacău, Tirgoviste, Birlad, Ploiești, Hotoșani, Giurgiu, Vaslui și din alte localități ale județului gazdă.

Reuniunea s-a desfășurat sub semnul împlinirii a 110 ani de la războiul pentru cucerirea deplinei independențe de stat, omagierii tuturor acelor care de-a lungul secolelor s-au jertfit pentru a asigura libertatea și progresul poporului nostru.

În cadrul ședinței de deschidere a fost adresat specialiștilor reuniți la Vaslui un cuvânt de salut din partea Comitetului Județean Vaslui al P.C.R. De asemenea, au fost prezentate comunicările:

Octav Monoranu, *Ștefan cel Mare, o permanență în conștiința românilor*; dr. Gheorghe Buzatu, *România și marea victorie din 1945*; Oltea Răscanu-Grămăticu, *O pagină din cronică războiului de independență — Mihail Cristodul Cerchez*; dr. Petre Diaconu, *Lupta populației autohtone împotriva migrației, secolele VI—XI*.

În continuare, lucrările reuniunii s-au desfășurat în cadrul a patru secții: Arheologie și istorie medie; Istorie modernă și contemporană; Istoria culturii și artă muzicografice; Etnografie și artă populară. Au fost susținute peste 70 de comunicări. Marea lor majoritate au pus în evidență, prin date și fapte, necurmată luptă dusă de poporul român pentru apărarea ființei naționale,

neatințare, pentru recunoașterea dreptului său legitim de a trăi liber în vatra strămoșească. În acest sens, vom cita titlul unor comunicări cu rezonanță în conștiința participanților la reuniunea științifică: conf. univ. dr. Dinu Marin, *Tracii și vechimea lor în lumina izvoarelor arheologice*; Neculai Ciubotaru, *La Vulturești un chei de milenii supravegheat*; Viorica Enăchescu, *Fortificația din secolele XI—XIII de la Dridu, Ialomița și rolul ei în organizarea apărării teritoriale a vlahilor față de răsuirile populațiilor migratoare*; Mioara Ionită, *Unitate-independență, idei de bază ale revoluției de la 1848*; Cornelia Apostol, *Premise ale independenței în Epoca Unirii*; Maria Moruzi, *Contribuții materiale ale locuitorilor din județul Vaslui la susținerea războiului de independență*; Ionel Bejenaru, *Eroi memorialiști ai războiului neahtnărilor*; Gheorghe Clapa, *Faptele de arme ale Regimentului 12 Dorobanți în războiul de independență 1877—1878*; col. dr. Constantin Todirașcu, *Voluntari români în slujba unității naționale 1916—1918*; dr. Gheorghe Florescu, *Promisiuni și speranțe, Iași iulie 1917*; Nicolae Ionescu, *Aspecte ale luptei vasluienilor pentru susținerea războiului antihitlerist*.

Ținem să remarcăm faptul că în cadrul reuniunii „Acta Moldaviae Meridionalis”, de la an la an numărul comunicărilor tratând probleme de muzeologie crește și că interesul pentru această secție este tot mai mare. Dintre comunicările susținute, le consemnăm, pentru aportul lor la elaborarea unor aspecte de stringentă actualitate a muncii în

muzeu, pe următoarele: Viorica Cristea, *Lupta pentru independență oglindită în expoziția de bază a Muzeului Județean Vaslui*; Gabriela Nițulescu, *Lupta pentru unitate și independență națională oglindită în noua tematică a Muzeului Județean Dimbovița — Tirgoviste*; dr. Zoe Apostolache-Stoicescu, Mariana Altene, Emilia Iancu, *Contribuția muzeului la formarea educației materialist-științifice la elevii mici și preșcolari*; Constantin Popescu, *Muzeul sătesc — realitate și necesitate*; Dumitru Nedelea, *Cealul — multiple valențe muzeografice*; Ion Diaconu, *Principiile de organizare și funcționare a muzeelor sătești*.

Pe lângă participarea la comunicările din plen și din secții, cei prezenți la lucrările reuniunii au asistat la lansarea a două lucrări. Este vorba de *Necropola de la Valea Seacă, jud. Vaslui* — autor Vasile Palade și *Iași pînă la mijlocul secolului al XVII-lea* — autor Alexandru Andronic. O frumoasă prezentare a celor două volume, însoțită de o trecere în revistă a activității științifice a celor doi autori, a făcut-o dr. Petre Diaconu.

În după-amiaza zilei de 16 mai gazdele i-au invitat pe oaspeții la o vizită la monumentalul de la Podul Înalt, prilej de evocare a luptelor duse de voievozului Ștefan cel Mare pentru apărarea independenței și hotarelor Moldovei.

Cea de-a XI-a reuniune științifică „Acta Moldaviae Meridionalis” se înscrie în suita acțiunilor de succes realizate de Muzeul Județean Vaslui, acțiuni ce vizează valorificarea pe toate căile a patrimoniului cultural.

— ANGHEL PAVEL —

GÎNDURI LA REEDITAREA CĂRȚII „PODUL MOGOȘOAIIEI”

În această căr e* densă și expresivă nu primează criteriul cronologic și datele certe, bazate pe o documentare riguroasă expusă. Istoria Căii Victoriei, publicată prima dată în 1943 și reeditată în 1986, cuprinde un trecut îndepărtat chiar dacă nu este protoistoric și nici preistoric. Sint

descrie clădiri monumentale, grădini și oameni de tot felul, se amintesc evenimente istorice sau întâmplătoare, calamitățile naturale alături de instituțiile secolului al XIX-lea. Structura lucrării este astfel concepută încît pe fundalul general al vieții social-politice este proiectat elementul

uman, activitatea unor personaje reale care au avut un rol în istoria țării.

Acastă imagine complexă și viu colorată are ca punct de pornire consultarea presei și literaturii, cercetarea studiilor și a monografiilor de specialitate. Unirea pasiunii pentru amănunt cu

talentul literar al evocării, a cîştigat mult prin iconografia de epocă, la care s-au adăugat noi imagini ale Căii Victoriei. Bogăția textului este întregită, cum nu se putea mai bine, prin conținutul dens al celor aproape șapte sute de note și comentarii alcătuite cu pricepere de istoricul Virgiliu Teodorescu, cercetător la Direcția generală a Arhivelor Statului.

Reconstituirea climatului citadin și a procesului de transformare neîntrerupt implică demersul portretistic pornind de la clădirile impunătoare de pe ambele părți ale străzii. Se perindă în fața ochilor cititorului Piața Senatului (azi Piața Națiunilor Unite), Palatul Casei de Depuneri, Casa Greceanu (azi dispărută), vestita Terasă Oteteleşanu — loc de întâlnire pentru literații vremii, Teatrul Național, distrus în 1944, fostele case Golescu, localul licențiu particular Sf. Gheorghe — unde au predat, printre alții, Al. Odobescu, Gh. Ionescu-Gion și Spiru Haret, renumitele case Vernescu, Manu și Dissescu, pînă la Piața Victoriei, unde se afla Palatul Societății Funcționarilor, în care a locuit Alexandru Vlahtă; aici îi primea scriitorul

pe prieteni săi, Nicolae Grigorescu și Barbu Ștefănescu Delavrancea. Recompusă dintr-o perspectivă caleidoscopică, fizionomia edilitar-urbanistică a fost întregită cu numele cunoșcărilor arhitecți Duiliu Marcu, G. M. Cantacuzino, Ion Mincu și Grigore Cerchez.

Cuprinzînd atîtea aspecte care au impulsionat odinioară viața Capitalei pe una din străzile sale centrale, autorul s-a oprit și la evenimente de maximă tensiune, evenimente urmate de profunde schimbări în structura României moderne. Schițate prin referiri la Gheorghe Lazăr, Ion Cămpineanu, Florian Aaron, familia Golescu, C. A. Rosetti, Al. I. Cuza sau Gheorghe Tătărescu, momentele innoitoare din 1821, 1848 și 1859 ne apar ca un răstimp în care Bucureștii se transformau, se europenizau. De fapt, fresca societății urbane românești a fost întregită, și pe alocuri corectată, de notele abundente, redactate cu profundă înțelegere de istoric, cit și de glosarul necesar în explicarea termenilor arhaici.

În ciuda unor scăpări de minoră importanță, unele semnalate deja în presă **, lucrarea *Podul Mogo-*

zoaiei atrage deopotrivă prin conținutul variat și reușita prezentare grafică, înscriindu-se printre evenimentele editoriale ale anului 1986. Fără îndoială, n-am putut stăruii asupra detaliilor, lăsînd cititorilor plăcerea parcurgerii unui text îmbibat de „parfumul” amintirilor, nouă nu ne rămîne decît să reproducem dintr-o expunere plină de culoare și pitoresc ultima frază scrisă de Gh. Crutzeșcu: „Iar dacă am fost, din greșeală, tîlmaci necredincioși al vorbelor sau al faptelor voastre, vă rog să mă iertați. Căci aș dori ca aastă carte să fie, nu o jignire adusă trecutului, ci doar o mărturie de nădejde în viitor”.

— PAUL GRIGORIU —

NOTE

* Gheorghe Crutzeșcu, *Podul Mogoșoaiei*, Editura Meridiane, 1986, 363 p. Prefață de Eugen Barbu, note de Virgiliu Teodorescu.

** Corneliu Vadim Tudor, *Legenda unei străzi*, în „Săptămîna culturală a Capitalei”, Serie nouă, 13, 27 martie 1987, p. 3.